

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenów w rejonie ulic: Milickiej, Prusickiej,
Jędrzejowskiej, Roosevelta, s. Hilgi Brzoski w Trzebnicy**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Wrocław 2015

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Wykorzystane materiały i metody pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP.....	5
2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	5
2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia	8
2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	13
3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.....	13
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	15
4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	15
4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	17
4.3. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	18
4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	18
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze .	18
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu.....	19
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	20
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP	20
8. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami	21
9. Streszczenie.....	24

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Zgodnie z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu. Sporządzenie planu zostało zainicjowane uchwałą Nr XXXVII/432/2013 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 19.06.2013 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w rejonie ulic: Milickiej, Prusickiej, Jędrzejowskiej, Roosevelta, s. Hilgi Brzoski w Trzebnicy.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów i innych uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Wykorzystane materiały i metody pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka.

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica,
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Trzebnica, sporządzone na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica, mgr inż. Iłona Szarapo, Wrocław 2007-2008,
- Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu, Wrocław 2005,
- Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla gminy Trzebnica, mgr Magdalena Wiśniewska, Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Trzebnicy, Trzebnica 2005,

- Prognoza oceny oddziaływania na środowisko planu gospodarki odpadami dla gminy Trzebnica na lata 2010-2014 z perspektywą na lata 2015-2018, ECER Technika Sp. z o.o. pod kierunkiem mgr inż. Danuty Kwaśniewskiej, Trzebnica 2009,
 - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwalony przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr XLVIII/873/2002 z dnia 30 sierpnia 2002 roku,
 - Raporty o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
 - J. Kondracki „Geografia Polski, mezoregiony fizyczno-geograficzne”, PWN 1994 r.,
 - Materiały kartograficzne udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>
- Przytoczone w tekście prognozy akty prawne pozyskano z bazy internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie opisywanego dokumentu spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji ustaleń analizowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemnych zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem realizacji planu jest uporządkowanie zabudowy w północnej części miasta Trzebnica, w rejonie ulic Milickiej, Prusickiej, Jędrzejowskiej, Roosevelta i Siostry Hilgi Brzoski. W planie miejscowym zachowuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową oraz tereny aktywności gospodarczej. Stwarza się możliwości jej uzupełnienia poprzez wykreowanie terenów inwestycyjnych w północnej części obszaru planu oraz zabudowy mieszkaniowej w rejonie istniejącego osiedla domów jednorodzinnych. Jednocześnie zachowuje się cenne

elementy środowiska przyrodniczego (ciek wraz z obudową biologiczną – rz. Polska Woda, ogrody działkowe), zapewniając ich prawidłowe funkcjonowanie.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica”. Zgodność planu miejscowego ze Studium wymagana jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar planu położony jest w północnej części miasta Trzebnica, w rejonie ulic Milickiej (fragment drogi krajowej nr 15), Prusickiej, Jędrzejowskiej, Roosevelta (DK 15) i Siostry Hilgi Brzoski (DK 15). Powierzchnia obszaru planu wynosi ok. 52,4 ha. Trzebnica jest miastem położonym we wschodniej części województwa dolnośląskiego, na północ od Wrocławia.

Według podziału fizyczno – geograficznego wprowadzonego przez J. Kondradzkiego omawiany teren położony jest w obrębie mezoregionu Wzgórza Trzebnickie w makroregionie Wał Trzebnicki, który leży w pasie Nizin Środkowopolskich.

Zagospodarowanie terenu jest zróżnicowane. Jego oś tworzy płynący w kierunku północnym Kanał Trzebnicki. Zabudowa koncentruje się w południowej części obszaru oraz na jego północnym skraju. Reprezentowana jest przez osiedle domów jednorodzinnych i wielorodzinnych mieszczących się w rejonie ulic Prusickiej i s. Brzoski. Sąsiedztwo terenów mieszkaniowych tworzy zabudowa usługowa – obiekty handlu wielkopowierzchniowego z parkingami, gastronomii i niewielkie biurowce. Część obszaru tworzą dawne tereny aktywności gospodarczej, obecnie nieużytkowane. W północnej części obszaru planu koncentrują się tereny przemysłowo-magazynowe. Znajduje się tam również oczyszczalnia ścieków i główny punkt zasilania. Niewielkie fragmenty przestrzeni obszaru wykorzystuje się rolniczo w postaci pól uprawnych. Centralną część obszaru planu, w rejonie ul. Milickiej, zajmuje kompleks ogrodów działkowych. Mimo wysokiego stopnia zurbanizowania omawianej przestrzeni, część terenów pozostaje niezagospodarowana.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Rzeźba terenu gmina Trzebnica jest wynikiem działalności lodowca w okresie zlodowacenia środkowopolskiego oraz współczesnych procesów erozyjnych. Obszar gminy jest najbardziej wyniesiony na południu w obrębie Wzgórz Trzebnickich, które mają postać garbów i wałów o wysokości powyżej 200 m n.p.m. ukształtowanych przez morenę końcową stadiału warciańskiego zlodowacenia środkowopolskiego. Wał Trzebnicki wskazuje granicę działalności lodowca. Spadki na tym terenie przekraczają niekiedy 20%.

Wzgórza Trzebnickie budują ility trzeciorzędowe z miocenu i pliocenu, przykryte osadami lodowcowymi i eolicznymi. Miąższość utworów czwartorzędowych jest największa w obrębie Wzgórz, i waha się od około 45 do 100 m. Są to utwory pochodzenia glacialnego, złożone u czoła lodowca w postaci piasków i glin moren czołowych, zdenudowanych glin zwałowych oraz głazów narzutowych. Stoki południowe pokryte są płatami warstwą lessów i innych utworów pylastych, wytworzonych w czasie ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego), kiedy to, pomimo że lodowiec nie dotarł do Wzgórz Trzebnickich, na skutek oddziaływania

klimatu peryglacjalnego, spowodował osadzanie się na jego przedpolu lessu i osadów lessopodobnych.

Obszar opracowania położony jest na wysokości 150 m – 170 m n.p.m. Nachylony jest w kierunku północnym. Charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, a gleby na tym obszarze zostały częściowo przekształcone w wyniku procesów urbanizacyjnych i zatraciły naturalne właściwości.

Na omawianym terenie nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Nie stwierdza się występowania terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych.

Wody powierzchniowe

Teren gminy należy do dorzecza rzeki II rzędu – Baryczy. Jest to prawy dopływ Odry, o powierzchni dorzecza 5534,5m².

Wał Trzebnicki stanowi dział wodny pomiędzy zlewnią dwóch dopływów Odry: Widawy (przepływającej za południową granicą gminy) oraz Baryczy (przepływającej poza terenem gminy, za północną granicą gminy). W zlewni Widawy wody spływają w kierunku południowym, a w zlewni Baryczy w kierunku północnym. Wododział biegnie w pobliżu południowej granicy, stąd przeważająca ilość wód z terenu gminy spływa ku Baryczy.

Przez teren planu przepływa rz. Polska Woda, która wpływa od strony południowej. Jest to lewy dopływ Baryczy. Sieć hydrograficzna obszaru została wzbogacona o rowy melioracyjne. Brak jest opracowań poruszających problematykę zagrożenia powodziowego ze strony Polskiej Wody. Rozpatrując ukształtowanie terenu planu można założyć, że wezbrania mieszczą się w dolinie rzeki i nie zagrażają położonym wyżej terenom zabudowanym.

W obrębie Wzgórz Trzebnickich, sieć cieków jest zdecydowanie uboższa. Wzgórza są obszarem źródłiskowym wielu drobnych cieków. W obrębie Wzgórz mają one charakter potoków, które przechodzą następnie w szersze doliny. Głównym dopływem Widawy, który przepływa przez gminę Trzebnica jest rzeka Ława. Odwodnienie w obrębie Wału Trzebnickiego następuje wciętymi dolinkami, niekiedy o znacznym nachyleniu. Im dalej w dół, tym dolinki stają się mniej ostre, a spadki mniejsze.

Wody podziemne

Charakter występowania wód gruntowych na terenie gminy jest zróżnicowany i uzależniony od charakteru gruntu i morfologii. Obszar MPZP położony jest na terenie Wzgórz Trzebnickich, gdzie ważnym czynnikiem, który zdeterminował warunki hydrogeologiczne były bardzo intensywne procesy glacytektoniczne, które zaburzyły pierwotne ułożenie górnego poziomu wód podziemnych. Powstało szereg płytkich zbiorników wód podziemnych o ograniczonym rozprzestrzenieniu. Warstwy słabo przepuszczalne lub nieprzepuszczalne (utwory pylaste – lessowe i lessopodobne) ograniczają infiltrację i powodują występowanie zwierciadła wód gruntowych pod pewnym napięciem. Duża zmienność uwarunkowań hydrogeologicznych powoduje, że wysokość zwierciadła wód gruntowych pierwszego horyzontu może się gwałtownie zmieniać, przez co rozpiętość głębokości zalegania pierwszego zwierciadła wód gruntowych jest bardzo duża. Zdecydowanie głębiej występować będzie zwierciadło wody na wysoczyznach, a płytko – w obniżeniach, zwłaszcza w dolinach cieków stałych. Miejscami zwierciadło wody gruntowej występuje głębiej niż 14 m, przeważnie jednak na głębokości 6-8 m.

Nie występują tu ujęcia wód podziemnych, ani strefy ochronne od tych ujęć. Opisany teren położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Klimat lokalny

Gmina Trzebnica leży w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym, który charakteryzuje się łagodnym, umiarkowanie ciepłym i wilgotnym klimatem. Główny wpływ na warunki na tym terenie mają masy powietrza polarno-morskiego, napływające z Atlantyku. Klimat lokalny charakteryzuje się dużą nieregularnością, zmiennością i aktywnością atmosferyczną. Największe skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza występują w okresie zimowym. Średnia opadów atmosferycznych na terenie gminy wynosi 600 – 700 mm. Z uwagi na częstotliwość opadów w tym rejonie więcej jest dni pochmurnych niż pogodnych. Zima mija zwykle po 50 – 70 dniach, a lato po 90 – 110 dniach, okres wegetacji trwa 220 – 230 dni w części północnej, a 210 – 220 dni w części południowej gminy. Średnia roczna temperatura mierzona na przestrzeni wielu lat wynosi 7 – 9°C, w tym średnia temperatura stycznia wynosi -1 – -3°C, a lipca 17 – 19°C. W rejonie gminy przeważają wiatry wiejące z północnego zachodu, zwykle powodujące opady atmosferyczne lub śloty. Drugim kierunkiem wiatrów jest kierunek z północnego wschodu, jednak te wiatry wieją znacznie rzadziej i przynoszą suchą pogodę. Rzadko wieją wiatry południowe lub południowo-zachodnie, powodujące burze, ulewne deszcze a nawet gradobicie.

W obrębie Wzgórz Trzebnickich, czynniki takie jak: urozmaicona rzeźba terenu oraz ostro wcięte dolinki cieków powodują dużą zmienność w nagrzewaniu się powierzchni terenu, w konsekwencji czego, występują procesy spływów mas chłodnego powietrza, tworzenia inwersji, mgieł oraz zwiększonego parowania terenowego. Generalnie, najmniej korzystne warunki topoklimatyczne występują w dolinkach, na łąkach i gruntach ornych najbliższej cieków oraz na północnych stokach wzgórz. W obrębie terenów zurbanizowanych topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów niezabudowanych. Warunki mikroklimatyczne dla zamieszkiwania ocenia się jako dobre.

Gleby

Gmina Trzebnica charakteryzuje się zróżnicowaniem glebowym, w zależności od rzeźby terenu, składu mechanicznego, procesów klimatycznych oraz występujących stosunków wodnych. Pod względem wartości użytkowej, gleby w gminie, zwłaszcza w części południowej, stwarzają duże możliwości wykorzystania rolniczego, w tym także rozwoju hodowli. Uprawia się na nich zboża, rzepak, rośliny okopowe oraz warzywa.

Najwyżniejsze gleby, wytworzone na utworach lessowych i pyłowych różnej genezy, występują na zboczach Wzgórz Trzebnickich. Są to gleby brunatne właściwe i czarne ziemie, o wysokiej jakości dla rolnictwa, kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, najczęściej klas bonitacyjnych II i III, nieco rzadziej klasy I. W dolinach cieków i na terenach przyległych zalegają mady ciężkie. W wyniku procesów urbanizacyjnych znaczna część gleb na terenach zabudowanych została antropogenicznie przekształcona i straciła naturalne właściwości.

Niezabudowane powierzchnie w obrębie omawianego obszaru pokrywają użytki rolne wykształcone jako łąki ŁII, ŁIII oraz role RIIIa, RIIIb, RIVa. Część gleb wykorzystywana jest rolniczo w postaci pól uprawnych oraz w ogrodach działkowych.

Świat przyrody

Szatę roślinną na obszarze MPZP tworzy roślinność brzegowa rz. Polska Woda, zieleń rozwijająca się spontanicznie na terenach niezagospodarowanych, planowe nasadzenia na terenach zabudowanych oraz uprawy rolne i sadownicze.

Wzdłuż cieków rozwija się roślinność szuwarowa oraz wilgociolubne drzewa i krzewy (m.in. wierzby i olchy). Rzeka tworzy korytarz migracyjny roślin, zwierząt i grzybów, który w pewnym stopniu jest upośledzony za sprawą barier urbanistycznych (zabudowa kubaturowa, ogrodzenia działek, sieć dróg). Szatę roślinną na terenach zabudowanych budują drzewa i krzewy o funkcji ozdobnej, wśród których często napotyka się gatunki iglaste. Na terenach niezagospodarowanych zaznacza się zjawisko sukcesji, czego przejawem jest wzrost spontanicznych drzewostanów. Obecne są tu również zbiorowiska trawiaste. Brak jest szczegółowych danych dotyczących występowania zwierząt na przedmiotowym terenie. Spodziewać się tu można przede wszystkim obecności ptaków przystosowanych do życia w sąsiedztwie osad ludzkich, a także gatunków związanych z krajobrazem rolniczym. Siedliskiem drobnych zwierząt mogą być również zakrzewienia i zadrzewia wzdłuż cieków oraz na terenach zieleni niskiej.

Na przedmiotowym terenie nie występują elementy środowiska objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z dostępnymi materiałami poruszającymi problematykę ochrony przyrody na terenie gminy Trzebnica, na omawianym terenie nie identyfikuje się stanowisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów, a także siedlisk cennych przyrodniczych.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia analizowanego dokumentu

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i transportu samochodowego,
- zanieczyszczenie wód wynikające z niedostatecznego skanalizowania obszaru gminy i nadmiernym zużyciem środków chemicznych w rolnictwie;
- emisja hałasu wzdłuż dróg o najwyższym natężeniu ruchu (drogi krajowe).

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Główne zanieczyszczenia gazowe powietrza w skali regionalnej i lokalnej to tlenki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO_x), tlenek węgla (CO) oraz wiele różnych węglowodorów (tzw. lotne związki organiczne). Wszystkie one dostają się do atmosfery głównie podczas spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem lotnych związków organicznych, które pochodzą przede wszystkim ze źródeł naturalnych.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych i transporcie. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Jako główne przyczyny przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, szczególnie pyłu i benzo(a)pirenu w rejonach koncentracji zabudowy mieszkalnej, wskazywane są emisje ze źródeł komunalnych oraz transport drogowy. Szacuje się, że na obszarach miejskich, źródła komunalne odpowiedzialne są za 80% emisji benzo(a)pirenu,

natomiast transport drogowy jest główną przyczyną wysokiego poziomu pyłu i dwutlenku azotu, szczególnie w dużych miastach.

Wielkość emisji z palenisk i kotłowni domowych zależy przede wszystkim od rodzaju instalacji grzewczych, rodzaju stosowanych paliw i stopnia izolacji termicznej budynków. Decyduje o tym w dużej mierze wiek budynków. Województwo dolnośląskie charakteryzuje się znaczącym udziałem budynków budowanych przed 1944 r., o dużych stratach ciepłych, zwłaszcza w centralnych częściach miast, w których dominują indywidualne instalacje grzewcze na paliwa stałe: piece węglowe (kaflowe, żeliwne, kuchenne) oraz kotły węglowe starego typu. Jednak nie tylko „stara” zabudowa jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jedną z największych uciążliwości dla mieszkańców jest spalanie odpadów w piecach domowych, natomiast coraz powszechniejsze opalanie domów drewnem może stać się istotnym źródłem emisji m.in. wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas: spalania paliw w silnikach, ścierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg (tzw. emisja wtórna). Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią), znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy gęstą zabudową miejską.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w województwie dolnośląskim należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej (fermy i ubojnie drobiu oraz trzody chlewnej, galwanizernie, tartaki, zakłady betoniarskie), prowadzenie działalności usługowej (zakłady blacharsko-lakiernicze, warsztaty naprawy pojazdów), eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przeładunku i przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na niezorganizowaną emisję pyłu i substancji uciążliwych zapachowo.

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2.5}. Badania jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, obszar Trzebnicy znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na

terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2012 wg kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenkiem węgla, benzenu, arsenu, kadmu, niklu i pyłu zawieszonego PM_{2,5} kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM₁₀, ozonem, i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Dla terenu miejscowego planu główny udział w zanieczyszczeniu powietrza mają transport drogowy oraz istniejąca zabudowa będąca źródłem niskiej emisji (spalanie paliw na potrzeby indywidualne).

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych oraz rozporządzeniem z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Prowadzi się je w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych),

klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Przepływająca przez obszar planu Polska Woda stanowi fragment jednolitej części wód powierzchniowych Polska Woda od Młyńskiego Rowu do Baryczy. Badana była w 2012 r. w punkcie pomiarowym m. Potasznia. Potencjał ekologiczny został oceniony jako słaby (w skali czterostopniowej: dobry i powyżej dobrego, umiarkowany, słaby i zły). Ogólny stan wody został oceniony jako zły. W klasyfikacji elementów biologicznych (badania z roku 2011) rzeka uzyskała IV klasę (w skali pięciostopniowej) a w klasyfikacji elementów hydromorfologicznych klasę II (skala dwustopniowa: I i II) a fizykochemicznych również kl. II (skala trójstopniowa: I, II i PPD – poniżej stanu dobrego).

Jakość wód podziemnych

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.

Ze względu na bardzo urozmaiconą budowę geologiczną oraz zróżnicowanie litologiczne poszczególnych kompleksów stratygraficznych, wody podziemne Dolnego Śląska znajdujące się w różnych ośrodkach charakteryzują się zmienną jakością oraz są w różnych stopniach wykorzystywane. Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2013 r. wykazała zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 76. Badania jakości wykonywane były w roku 2012 (punkt pomiarowy w Trzebnicy). Wody znalazły się w klasie III, co odpowiada wodom zadowolającej jakości (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowolającej jakości, klasa IV – wody niezadowolającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na omawianym terenie identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Za emisję hałasu odpowiedzialny jest ruch samochodowy odbywający się drogą krajową.

Klimat akustyczny terenu planu kształtowany jest przez hałas komunikacyjny, w szczególności ruch samochodowy odbywający się drogą krajową nr 15. Oprócz tego generatorami hałasu mogą być obiekty przemysłowe oraz parkingi przy obiektach handlowych. Najmniej korzystnie przedstawia się sytuacja akustyczna na terenach mieszkaniowych położonych w najbliższym sąsiedztwie ulic.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie gminy w 2012 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu przeprowadził badania klimatu akustycznego między innymi na ulicy Milickiej (droga krajowa nr 15). Pomiar L_{Aeq} jaki został odnotowany na tej trasie to 68,3 (dB). Wartość ta przewyższa dopuszczalne normy na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Na terenie planu nie wykonywano szczegółowych badań gleb.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia gleb i powierzchni ziemi na terenie Gminy Trzebnica są m. in. główne szlaki komunikacyjne Wrocław – Poznań i Oleśnica – Milicz. Zagrożenie zanieczyszczenia powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i gleb metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzo(a)pirenem czy substancjami ropopochodnymi występuje dla obszarów, pozostających w oddziaływaniu dróg (ok. 50m pas terenu wzdłuż drogi). Ponadto Trzebnica leży na trasie transportu substancji chemicznych, które są utylizowane w Brzegu Dolnym, co stwarza dodatkowe zagrożenie np. w przypadku awarii, wypadku pojazdu.

Kolejnym zagrożeniem na terenie gminy jest tzw. stepowienie gruntów rolnych i leśnych. Pustynnienie i stepowienie to proces spowodowany postępującym niedostatkim wody w glebie i w przyziemnej części atmosfery. Antropogeniczne i naturalne przyczyny stepowienia to: intensywny spływ powierzchniowy bez wnikania wody do gleby, pozbawienie

ziemi należytej okrywy roślinnej, w celu stworzenia wielkich monokultur roślinnych, co powoduje także zwiększenie parowania z powierzchni terenu oraz wadliwie przeprowadzane melioracje. Możliwe środki minimalizacji: zwiększenie retencji wodnej, m.in. poprzez zachowanie i nasadzenia zadrzewień śródpolnych i zalesień, zachowanie terenów nieutwardzonych – biologicznie czynnych, czy budowę niewielkich stawów w obrębie dolin cieków.

Niekorzystnym i coraz częstszym procesem na terenie gminy jest przeznaczanie terenów, na których występują wysokiej jakości gleby na funkcje nierolnicze. Jest to proces bardzo niekorzystny z uwagi na trwałe i nieodwracalne zniszczenie gleb i powierzchni rolnych. Na skutek urbanizacji znaczna część gleb ulega degradacji glebowej.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego przedmiotem niniejszej prognozy, teren zostanie zagospodarowany na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: terenu położonego przy ul. Milickiej w Trzebnicy (plan przyjęty uchwałą Nr XVII/218/04 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 25 marca 2004 r.) oraz MPZP dla miasta Trzebnica w rejonie ul. Prusickiej (Uchwała Nr XI/103/11 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 07 lipca 2011 r.).

W planach tych utrzymuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową i przemysłową. Dopuszcza się jej rozbudowę kosztem części przestrzeni rolniczej i terenów nieużytkowanych. Zachowuje się przebieg cieku wraz z obudową biologiczną i część gleb najwyższych klas bonitacyjnych w postaci terenów rolnych i ogrodów działkowych. Zakres zmian w środowisku jest zbliżony do opisywanego w niniejszej prognozie.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie omawianego dokumentu dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, wyznaczenia dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, a także możliwości kształtowania terenów zieleni.

Powiększenie areалу terenów zabudowanych odbędzie się kosztem przestrzeni rolniczej. Wymagać to będzie przeprowadzenia procedury wyłączenia gleb z produkcji rolnej. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze przeprowadzana jest na podstawie przepisów ustawy o ochronach gruntów rolnych i leśnych. Większość gruntów została wyłączona z produkcji na podstawie obowiązujących planów miejscowych. Część gleb zostaje zachowana i w dalszym ciągu będzie pełnić dotychczasową funkcję (tereny rolnicze i ogrody działkowe).

Na terenie planu wprowadza się zasadę, według której działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny. Taki zapis ma na celu ochronę terenów zabudowy mieszkaniowej (np. w zakresie emisji hałasu) i terenów zielonych przed potencjalnym negatywnym oddziaływaniem terenów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług. Zaznacza się, że obiekty produkcyjne lokalizuje się z dala od zabudowy mieszkaniowej.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Oprócz tego zachowuje się tereny zieleni wzdłuż cieku. Wprowadza się obowiązek pozostawienia ciągu ekologicznego o szerokości 3 metrów po każdej stronie cieku z obowiązującym zakazem zabudowy budynkami.

Na terenie planu stwarza się warunki dla wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Pobór wody odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej w mieście sieci wodociągowej. Na omawianym terenie nie planuje się budowy nowych ujęć wody.

Wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Takie ustalenia są korzystne dla zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczonych wód. Zastrzega się jednak, że do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej ścieki będą gromadzone w szambach. Nieprawidłowo eksploatowane i nieszczelne zbiorniki stanowią poważne zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody opadowe i roztopowe będą gromadzone w obrębie działek budowlanych w studniach chłonnych (retencjonowane) lub zbierane do kanalizacji deszczowej. Wody zgromadzone na terenach zainwestowanych mogą być wykorzystane do celów gospodarczych. W zakresie sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych zastosowanie ma rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Zgodnie z art. 19 rozporządzenia, ścieki ujęte w szczelne, otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni m.in. terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, dróg krajowych klasy G oraz parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, wymagają podczyszczenia przed wprowadzeniem do wód lub do ziemi. Ma to szczególne znaczenie dla zachowania odpowiedniej jakości wód płynących i wód gruntowych.

Ustalenia planu wprowadzają obowiązek pozyskiwania ciepła w oparciu o indywidualne rozwiązania przy zastosowaniu paliw płynnych i gazowych lub paliw stałych o niskim zasiarczeniu, które będą zapewniać niskie wskaźniki emisji gazów i pyłów. Dopuszcza się także wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Takie rozwiązania są korzystne i pozwolą na ograniczenie szkodliwej emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta, zgodnie z gminnym planem gospodarki odpadami.

W celu ochrony klimatu akustycznego, w planie ustala się maksymalne dopuszczalne poziomy dźwięku na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Ma to na celu ochronę tych terenów przed nadmiernym hałasem. Zaznacza się, że nową zabudowę sytuuje się w oddaleniu od ulic o najwyższym natężeniu ruchu. Zabudowa mieszkaniowa będzie dodatkowo osłonięta istniejącymi wzdłuż ulic budynkami.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne sprzyja posadawianiu budynków. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej oraz ograniczenie terenów biologicznie czynnych. Uznaje się, że uzupełnienie zabudowy w zurbanizowanej części miasta, zgodne jest z istniejącymi uwarunkowaniami.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebnica”. Rodzaj oraz

ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni rolniczej (w tym gruntów nieużytkowanych) w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zielen ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne. Kształtowanie terenów zieleni na terenach zainwestowanych będzie zależać od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Na terenie planu zachowuje się przebieg cieków wraz z porastającą ich brzegi roślinnością, którą wyodrębnia się jako tereny zieleni urządzonej (ZP). W celu ochrony korytarza ekologicznego ciągnącego się Polską Wodą wprowadza się obowiązek pozostawienia wolnego od zabudowy pasa o szerokości 3 metrów po każdej stronie cieku. Są to tereny istotne dla utrzymania różnicowania biologicznego obszaru planu.

W wyniku wprowadzenia nowej zabudowy różnorodność biologiczna terenu planu ulegnie nieznacznemu spadkowi. Możliwa jest wycinka drzew i krzewów na terenach niezagospodarowanych, które kolidować będą z przyszłą zabudową. Zachowuje się natomiast część terenów rolnych i ogrody działkowe, które obok doliny mogą tworzyć ostoję dla zwierząt.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje przekształcenie morfologii terenu na potrzeby wykopania fundamentów budynków. Pokrywa glebowa w miejscach sytuowania zabudowy oraz wykonania dróg zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się obiekty o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilkunastu metrów. Niewielkie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areалу terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w

planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Za niekorzystne z punktu widzenia środowiska uznaje się likwidację części gruntów, w tym gleb wysokich klas bonitacyjnych.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

W dalszym ciągu źródłami emisji będzie transport samochodowy oraz zanieczyszczenia uwalniane w wyniku procesów spalania paliw w urządzeniach grzewczych w istniejących obiektach. Pojawienie się nowej zabudowy mieszkaniowej, a także obiektów aktywności gospodarczej, która może generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, wielkość emisji zanieczyszczeń atmosferycznych zwiększy się.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Przyszłe zagospodarowanie terenu nie powinno wpłynąć w sposób istotny na klimat lokalny.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Nowe tereny chronione przed hałasem w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej sytuuje się w bezpiecznej odległości od ulic. Budynki te dodatkowo będą osłonięte istniejącą zabudową. Dotrzymanie dopuszczalnych poziomów dźwięku na istniejących terenach mieszkaniowych uzależnione będzie od działań obejmujących zmianę struktury ruchu w mieście (np. zmniejszenie dopuszczalnej prędkości pojazdów, remonty dróg). Możliwe będzie także pojawienie się emitorów hałasu przemysłowego.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

W planie zachowuje się przebieg cieków wraz z ich obudową biologiczną, co ocenia się pozytywnie.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych i terenów niezagospodarowanych ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i usługowo-produkcyjnej. Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej w tej części miasta. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalania dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Uzupełnienie zabudowy poprzez zagospodarowanie nieużytków oraz zdegradowanych terenów przemysłowych będzie miało pozytywny wpływ na krajobraz. Pozytywny akcent krajobrazowy w dalszym ciągu tworzyć będzie dolina rz. Polska Woda wraz z porastającą jej brzegi zielenią.

W celu ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego wprowadza się ochronę konserwatorską wyznaczonych na rysunku planu stanowisk archeologicznych, a także wyróżnionych zabytków.

Oddziaływanie na ludzi

Przewiduje się, że warunki zamieszkiwania po zrealizowaniu postanowień zmiany planu nie ulegną pogorszeniu. Emisje hałasu powodowanego przejazdami samochodów oraz emisje zanieczyszczeń do atmosfery nie powinny być na tyle duże, żeby negatywnie wpłynąć na jakość zdrowia mieszkańców. W planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska terenów mieszkaniowych.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszarów zainwestowanych oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny spowodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie miasta w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania w nieznacznym stopniu będzie oddziaływał na środowisko poza jego granicami. Nie przewiduje się wytwarzania znacznej ilości produkowanych odpadów, ścieków oraz pobieranej wody. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta. Obciążenia nie będą przekraczały możliwości produkcyjnych zakładów dostarczających media, pojemności oczyszczalni ścieków i zakładów odbierających odpady. Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Na przedmiotowym terenie nie znajdują się obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Nie stwierdza się również występowania cennych siedlisk przyrodniczych, a także stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Ocenia się, że planowane funkcje terenów zaprezentowane w projekcie planu nie będą powodować negatywnych oddziaływań na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 położonych najbliżej omawianego obszaru (Dolina Baryczy – ok. 13 km na północ, Skoroszowskie Łąki – 10 km na północ), a także Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (ok. 3 km na południe). Obszary te znajdują się w znacznym oddaleniu od przedmiotowego terenu. Nie istnieją bezpośrednie powiązania ekologiczne pomiędzy obszarami chronionymi a terenem przeznaczonym pod zainwestowanie. W planie miejscowym przyjęto korzystne rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze. Zachowane zostają najcenniejsze elementy środowiska w postaci przebiegu cieków wraz z obudową biologiczną, które tworzą lokalne korytarze ekologiczne. Plan miejscowy utrzymuje ich funkcje.

4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej (Tabele 2 - 4), a także na załączniku graficznym do niniejszego opracowania.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
wody	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	Pozytywne i negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	duże

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny wód powierzchniowych i zieleni.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	pozytywne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne i ogrody działkowe.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Oprócz tego prowadzony będzie państwowy monitoring środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, realizowane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Proponuje się przeprowadzanie przeglądów co dwa lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców Trzebnicy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt MPZP należą:

- obowiązek utworzenia powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacyjnej;
- ochrona klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej,
- postawienie terenów zielonych wzdłuż korytarza ekologicznego doliny Polskiej Wody.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. problematyki komunikacji (doprowadzenie ruchu do terenów zainwestowanych – nie wprowadzono nowych odcinków układu komunikacyjnego), sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni (zabudowę mieszkaniową sytuuje się z dala od terenów przemysłowych, koncentruje się tereny aktywności gospodarczej w obrębie istniejących terenów o podobnej funkcji), ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Z tego powodu w prognozie nie przedstawia się rozwiązań alternatywnych do opisywanego projektu planu.

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta (w tym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Trzebnica”) i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów miejskich.

8. Informacje o celach ochrony środowiska i powiązania z innymi dokumentami

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumentu na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywiolowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W planie zapewnia się zachowanie części terenów rolnych, utworzenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, a także przebieg cieków wraz z towarzyszącymi mu terenami zielonymi, które tworzą korytarz ekologiczny.

Dokumentu na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą:

II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków

działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.

Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. W planie zapewnia się zachowanie części terenów rolnych, utworzenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, a także przebieg cieków wraz z towarzyszącymi mu terenami zielonymi, które tworzą korytarz ekologiczny.

Szczególnie ważnym dla ochrony środowiska w Polsce dokumentem jest „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, gdzie wyróżnia się aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jako jedno z działań systemowych. W dokumencie tym wskazuje się m.in. na uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W planie miejscowym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w poprzednich rozdziałach prognozy.

Dokumentu na szczeblu regionalnym i lokalnym

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego” czy „Wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego”. Długoterminowy cel „Programu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego” sformułowano jako „*Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy*”. Generalne cele strategiczne do roku 2015 w zakresie ochrony środowiska:

- poprawa jakości powietrza atmosferycznego (dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza ze źródeł niskiej emisji i ze źródeł komunikacyjnych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego);
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, zmniejszenie zużycia wody, ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi, podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie małej retencji, ochrona zasobów wód podziemnych);
- ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko (uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi i komunalnymi);
- podniesienie jakości gleb;
- ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie;
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (określenie zasobów, objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich);
- ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców, zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych);
- podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie;
- otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska;
- uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska.

Niniejszy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje powyższe cele poprzez:

- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona (wprowadzenie korzystnych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej);
- w zakresie różnorodności biologicznej – poprzez obowiązek pozostawienia części działek budowlanych jako tereny biologicznie czynne, zachowanie korytarza ekologicznego w dolinie rzecznej;
- w zakresie informacji o środowisku oraz komunikacji pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska – poprzez realizację planowania zgodnie z trybem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Polityka ekologiczna gminy określona została również w dokumencie „Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla gminy Trzebnica” (Trzebnica 2009). Podstawowe cele ochrony środowiska mające odniesienie do przedmiotowego planu miejscowego to:

- Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych – w planie dopuszcza się rozbudowę systemu kanalizacji i wprowadza obowiązek odprowadzania ścieków do kanalizacji;
- Gospodarka odpadami - gospodarka odpadami na terenie planu będzie realizowana przez politykę przyjętą przez gminę;
- Ochrona gleb i powierzchni ziemi – w planie zachowuje się część przydatnych dla rolnictwa gleb wysokich klas bonitacyjnych,
- Ochrony powietrza – w planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ograniczenia niskiej emisji.

9. Streszczenie

Celem realizacji planu jest uporządkowanie zabudowy w północnej części terenu miasta Trzebnica, w rejonie ulic Milickiej, Prusickiej, Jędrzejowskiej, Roosevelta i Siostry Hilgi Brzoski. Zachowuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową oraz tereny zabudowy aktywności gospodarczej. Stwarza się możliwości jej uzupełnienia poprzez wykreowanie terenów inwestycyjnych w północnej części obszaru planu oraz zabudowy mieszkaniowej w rejonie istniejącego osiedla domów jednorodzinnych. Jednocześnie zachowuje się cenne elementy środowiska przyrodniczego (ciek wraz z obudową biologiczną – rz. Polska Woda, ogrody działkowe) zapewniając ich prawidłowe funkcjonowanie.

Wprowadzenie zagospodarowania zniszczy część pokrywy glebowej i zmniejszy areal powierzchni biologicznie czynnej. W przyszłości może wystąpić pogłębienie emisji hałasu drogowego a także emisje hałasu przemysłowego, jednak uciążliwości nie powinny wykraczać poza granice działki inwestora. Przestrzeń zainwestowana nie będzie stwarzać korzystnych warunków dla rozwoju roślin i bytowania zwierząt. W zakresie przekształceń krajobrazu miejskiego, uzupełnienie zabudowy i zagospodarowanie terenów nieużytkowanych, będą wywierać korzystny wpływ na otoczenie.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska i zgodny jest z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Planowane zainwestowanie nie ingeruje w przyrodniczo cenne elementy środowiska.